

**Sharing
Cities
Sweden**

Sharing City Stockholm

Med virtuella rum för att stärka social hållbarhet

Sharing Cities Sweden syftar till att sätta Sverige på kartan som ett land som på ett aktivt och sätt arbetar med delningsekonomi i städer.

Vi utvecklar världsledande testbäddar för delningsekonomi i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå.

Vi utvecklar en nationell nod för att stimulera till nationellt och internationellt samarbete samt främja utbytet av erfarenheter mellan delande städer.

I Sharing Cities Sweden arbetar vi tillsammans med fyra testbäddar. Det här är berättelsen från en av dem: Sharing City Göteborg.

“Den mest klimat-smarta stadsdelen i Sverige”

Charlie Gullström, KTH

“Testbädden Sharing City Stockholm fokuserar på Hammarby Sjöstad där ett trettiotal projekt om delning, hållbarhet och digitalisering pågår parallellt. Med hjälp av bland annat virtuell teknik skapas möjligheter för närmare samverkan i bostadsområdena.”

**Sharing
Cities
Sweden**

Charlie Gullström – arkitekt, KTH-forskare och projektledare för Sharing Cities Stockholm – har ett talande citat på sin hemsida: ”Vår forskning handlar om att föra samman människor. Vi utforskar hur virtuella rum kan integreras med verkliga rum och byggnader. Vi vill göra det verkligt enkelt för människor att röra sig mellan två världar, nästan som om det inte fanns några gränser. Jag tycker alla borde ha ett virtuellt kontor som kompletterar deras verkliga arbetsmiljö.”

Själva testbädden är inte Stockholm som helhet, utan istället en stadsdel: Hammarby Sjöstad som representeras av organisationen ElectriCITY. Övriga partners i arbetet är Stockholm Stads Miljöförvaltning, RISE Research Institute of Sweden samt företagen Ericsson, Evothings, Metasolutions och Skanska.

– Skillnaden mot de andra Sharing Cities-städerna är att det här inte primärt drivs

från kommunens sida, utan snarare från ett medborgarinitiativ, förklarar Charlie Gullström.

Med vårt projekt hjälper vi till med att stötta ett lokalt klimatmål. Den främsta samarbetspartnern i Sharing Cities Stockholm är som sagt den medborgardrivna innovationsplattform ElectriCITY som drivs som en ekonomisk förening. Organisationen bildades 2012 och har som mål att göra Hammarby Sjöstad till den mest klimatsmarta stadsdelen i Sverige. För de trettiotal projekt och samarbeten som pågår har man skapat det sammanhållande konceptet Hammarby Sjöstad 2.0.

– Vi bygger en interaktiv granskingsplattform där syftet bland annat är att hjälpa de boende göra klimatsmarta val. Användarna kan själva styra vad de vill ha för typ av information i de virtuella världarna. Som exempel

nämner Charlie Gullström att det kan handla om att åskådliggöra luftkvalitén i kvarteret de senaste veckorna, göra det enkelt att låna saker av varandra, genomföra gemensamma inköp samt samordna transporter.

- Feedback till användare, på basis av sensordata, är inte så ovanligt i dagens fastigheter som förstås alla är hyggligt "intelligenta". Men "smarta" blir byggnader först om de som använder huset är med i loopen. Att återföra information om hur gemensamma resurser och lokaler används direkt till de boende är därför en nyckelfaktor i vårt projekt - inte minst eftersom vi vill stötta klimatomställningen.

Idag upplever många tyvärr att det inte spelar någon roll om man är resurssnål, sopsorterar eller byter in sin bil mot en andel i en bilpool; man tror inte det har någon effekt i det stora hela.

- Men genom att visualisera hur olika åtgärder hänger samman och ger effekter på samhället i stort tror vi att det kan bli skillnad. Utifrån lokala sensordata i kvarteret kan vi till exempel visa konkreta effekter för stadsdelen: "om alla gjorde som jag", eller "om alla i Sjöstaden gjorde som vi", eller "om hela Stockholm ... hela Sverige" och så vidare.

Genom att öka medvetenheten om resurser som kan delas lokalt hoppas vi vägleda boende till en klimatsmart livsstil. Projektgruppen lägger fram ett ramverkförenöppendigitalinfrastruktur som stödjer skalbarhet. Detta skapar en icke-proprietär plattform som ger de boende rådighet över den data som de genererar i gemensamma lokaler. Till denna plattform kan även delningsinitiativ kopplas. Charlie Gullström jämför processen med hur ett traditionellt bibliotek byggs upp för att ge medborgare i städer tillgång till böcker och annan utrustning. Idag behöver vi komplettera den fysiska infrastrukturen med en digital - och det på ett sätt som gör att vi kan fortsätta låna av varandra och av andra aktörer.

- Se på hur moderna bibliotek idag utvecklas till mötesplatser för delning - det gäller såväl kunskap som verktyg och tjänster vilka levereras av olika aktörer.

- Med våra mockups kan vi till exempel demonstrera att "om alla gjorde så här, så skulle vi nå den här målbilden". När vi kan visa det så här pedagogiskt blir det till ett slags nudging. Att locka individer till att ändra beteende är en komplex sak, men kan man visualisera effekterna på det här tydliga sättet så kanske det blir roligare.

Charlie ger tre tips till städer som vill stimulera delningsekonomin:

- 1. Använd delning och digitalisering som hävstång för att skapa dialog med medborgare och lokala aktörer.** Diskutera data och plattformar för att skapa en säker, publik och öppen plats för utbyte av erfarenheter såväl som data.
- 2. Skapa små testbäddar och living labs där startups kopplas till lokala initiativ för en cirkulär ekonomi.** Ställ krav på de leverantörer som får testa nya tjänster, så att medborgarna själva förblir ägare till sin data.
- 3. Bli medlem i det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.** Få stöd i klimatomställningen med digitalisering och medborgarengagemang som möjliggörare!

Sharing Cities Sweden

För tjugo år sedan var Hammarby Sjöstad ett uttalat miljöprojekt där Stockholms Stad, byggföretag och arkitekter samverkade för en hållbar utveckling.

En hel del innovativa grepp togs, till exempel vad gäller så kallade "bokaler", det vill säga lokaler för småföretag och föreningar i gatuplanet.

– En arkitekt som var tongivande i detta var Mats Egelius från White, han var förutseende och planerade till exempel in odlingslotter i ett bostadskvarter, långt före stadsodlingsvågen som vi nu ser i städer världen över. Sjöstaden har även mycket parkyta och stora öppna gårdar.

Något som KTH-gruppen utforskar tillsammans med ElectriCITY är den sociala gemenskapen: hur man kan bibehålla och utveckla tilliten grannar emellan? Delade

virtuella rum är inte bara ett logistiskt och praktiskt verktyg för delningsekonomin, utan även något som kan ändra attityder till dem som vi lever sida vid sida med.

Precis som en fysisk tvättstuga eller samlingslokal kan en virtuell miljö bli en arena för interaktion som för oss närmare varandra.

– Detta leder inte nödvändigtvis till negativa samhällseffekter – till exempel tömda stadskärnor på grund av AirBnB, men vi behöver lära mer om samspelet mellan byggd miljö, gemenskap och välbefinnande för att kunna försäkra oss om att våra städer blir socialt hållbara och klimatsmarta. Delningsekonomin kan både hjälpa och stjälpa; vi måste nyttja den som hävstång för en positiv utveckling.

ViableCitiesTM
Smart, sustainable and attractive.

With support from:

STRATEGIC INNOVATION PROGRAMMES

The lead partners include Lund University, KTH Royal Institute of Technology, City of Malmö, City of Umeå, and City of Göteborg. The program is carried out within Viable Cities, a Swedish Innovation Programme for smart sustainable cities, jointly funded by the Swedish Innovation Agency (VINNOVA), the Swedish Energy Agency and the Swedish Research Council for Environment, Agricultural Sciences and Spatial Planning (FORMAS).